

Pri
izgu-
regu
o 14

rinca
t o b
na-
ežkih
a. V
tudi
o od
raz-
e. —
erno-
mno-
oji v
a bil

jster

10 se
oji v
oči
n ži-

Al-
pa.

3.) Iz
stolo-
ga ar-
ope-
Ar-
užno
Fran-
e dr-
hau-
ni so-
u je
Vjeli
a na-
ražno
Vče-
padli.
Lon-
e me-
la so-
kiri-
otniki
ojster

Jsphei
nu in
rnica,
nških)
m. v
e vjel
a.
ice.

V At-
orskih
ed po-
velika
doženi
je bil

rice.

Biscayi in v Severnem morju podali so parnike in eno jadernico z 18.000 brutto-register-tonami.

Sef admiralnega štaba mornarice.

Nemški podmorski člani potopili v avgustu nad 808.000 ton.

W.-B. Berlin, 22. septembra. V mesecu avgustu se je vsled vojnih odredov osrednjih na prostoru trgovinskih ladij skupno **808.000 brutto-register-ton** potopilo. Od začetka neujenjega boja podmorskih článov se je s tem **303.000 brutto-register-ton** za naše sovražnike abnega prostora na trgovskih ladjah potopilo.

Angleški vojni parnik potopljen.

K.-B. London, 24. septembra. Admiliteta naznanja: En angleški razruševalc prednih článov bil je od nekega nemškega podmorskega člana pri vhodu v Kanal tediran. 50 mož posadke se je rešilo.

53.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 24. septembra. Novi ushi podmorskih článov dali so okroglo 53.000 brutto-register-ton. V Srednjem morju se je ničilo veliko število sovražnih transportnih ladij v južno Francoski ter severno Italijo, med njimi oboroženi amerikanski parnik "Wilmore" s 7000 tonami premoga, 1000 tonami olja in 12 lokomotivami.

23.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 25. septembra. Vsled delovanja naših podmorskih článov se je v avtornem okolišu okrog Anglije zopet 23.000 brutto-register-ton potopilo.

Politični utrinki.

Čehi in Amerika.

Češko-klerikalni list "Hlas" piše v nekem čanku m. dr.: "Ves svet vè, kako nastopa Wilson in z njim amerikanska vlada s Čehi in ostalimi narodi Unije razven Angležev. V druženih državah so Čehi najmanje 40 naših uresničili, ali vsi ti kraji so danes na

polovico ali popolnoma angлизirani. Celo češka imena naših naselbin so uradno angлизirana, javne šole morajo biti angleške, kakor je tudi uradni jezik oblasti popolnoma angleški. Vse pravice pri oblastih in v javnem življenu so izključno za angleški jezik rezervirane, čeprav so Angleži ravno tako iz tujine došli, kakor drugi narodi. Edini autohtoni narod v Ameriki so vendar Indijanci in ravno ti nimajo tam prav nobene pravice!" — Tako piše katoliški češki list; in ima prav. Tisti Angleži, ki danes kričijo o "svobodi narodov", so sami največji zatiralci te svobode, najbrezobzirnejši tirani in nasilneži. Vsi Čehi naj si besede "Hlasa" za ušesa zapišejo. Pa ne samo Čehi, marveč tudi tista "jugoslovanska" gospoda, ki iz šovinističnih razlogov danes ruje na stebrih avstrijske domovine in ki slepi isto tako nevedno ljudstvo, da zahteva "svobodo" za slovensko ter hravsko-srbsko ljudstvo. "Svoboda" pod angleškim jarmom, "svoboda" pod Rusijo, "svoboda" pod Italijo, kdo se ne bi smejal? Kdor dela za tako "svobodo", ta stoji ravno vedoma ali nevedoma v službi naših sovražnikov!

Pogodba z Ogrsko.

Pogodba med Avstrijo in Ogrsko poteče koncem tega leta. Ker se zaradi žalostnih parlamentarnih razmer ne more upati na vpostavitev nove pogodbe, se bode med avstrijsko in ogrsko vlado enoletni pogodbni provizorij sklenil. V tem oziru se je že doseglo sporazum. Pri nas je ravno vse "provizorično" . . .

Jugoslovanska država — dobiček za Italijo!

Strupeno nam sovražni italijanski list "Secolo" prinaša sledeči članek, ki ga — prav značilno! — brez vsacega komentarja tudi "jugoslovanski" slovenski listi ponatiskujejo: "Italija je bila že pred svojo intervencijo 1915 sigurna izpolnitve svoje zahteve glede Jadranskega morja. Italija je svoje stvari gotova in ji ni treba, pogajati se z Jugoslovani. Storilo se je pa to, ker bi bilo uresničenje jugoslovanske države za Avstrijo udarec, katerega ne bode mogla pretrpeti. Italija ima interes na zvezzi avstrijskih Jugoslovancev Srbijo zaradi iz tega sledenega oslabljenja Avstrije". — Tako piše vodilni italijanski list. In naši "jugoslovanski" hujščaki si še upajo trditi, da je njih stremljenje "patriotično". Naši vojaki — slovenski in nemški! — se borijo na kraški, koroški in tirolski fronti za čast in slavo Avstrije. V njih hrbitu, v zaledju pa farbajo politični popi nevedneže z "jugoslovanskimi" fantazijami, ki ležijo v interesu proklete Italije. Kdor je za "jugoslovanstvo", ta pomaga torej laškemu izdajalcu. In to si je treba zapomniti!

Razni katoliški škofje.

Pred kratkim vprizoril je graški knezoškof vojno procesijo, da se tam moli za kmaluščino konično zmagoter trajnimir, ki mora pač edino iz te konečne zmage izvirati. Od drugih knezoškofov takih procesij se nismo doživel. Pač pa je ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič podpisal neko politično "izjavbo", v kateri se poteguje za "jugoslovansko" državo. Jeglič hoče torej gotove dele katoliške Štajerske in Koroske odtrgati od ostalih katoličanov in jih združiti s pravoslavnimi Srbi, ki so pred par leti katoliške franciškane v Albaniji klali in pobijali . . . Kje je zdaj prav "katoličanstvo", v Gradcu ali v Ljubljani?

Državni zbor.

V torek je pričel avstrijski državni zbor zasedenjem. Malo škandala je napravil le češki bivši poslanec Burival, ki je zradi veleizdaje dalje časa v ječi sedel, ki pa zdaj nima nič v zbornici opraviti. Moža se je odpravilo. "Jugoslovani" večinoma niso bili navzoči.

Predsednik zbornice dr. Groß se je spominjal v svojem pozdravnem govoru zlasti

osvoboditve vzhodne Galicije in Bukovine ter krasnega našega odpora v 11. Sočini bitki. Zbornica je izrazila potem cesarju čestitke ob prilikli zmagi naših armad.

Glavni dogodek se je bil seveda govor ministerskega predsednika dra. v. Seidler. Le ta je govoril v prvi vrsti o socijalno-političnih zadevah in potem o nujnem vprašanju ljudske prehrane. Vlada stoji na stališču, da se mora vojno-gospodarsko razdelitev živil obdržati, da pa se mora tudi pustiti veselje do dela proizvajajočim slojem. Vsi sloji storijo svojo dolžnost, kmetje, uradniki, delavci, in tako smo zamogli tudi v zaledju svoje postojanke obdržati. Vlada bode tudi skrbela, da bodo med živil ednakorno na Avstrijskem kakor na Ogrskem preskrbljeni. Minister stoji na stališču, da ni nobenih nepremostljivih nasprotij med industrijo, kmetijstvom in konzumom. Zanimivo je govoril minister tudi o vporabi vodnih sil zlasti za električne naprave. Nadalje se je pečal z agrarno politiko. Z vsemi mogočimi sredstvi se bode preskrbelo, da bode med vojno izčrpana zemlja svoj pridelek še povišala. Istatko je govoril o povzdigi drugih slojev ter predružiči šolstva. — Posebno pomemben je bil govor ministerskega predsednika v političnem oziru. Minister stoji na stališču, da se mora uresničiti narodno samoupravo v okvirju države in krovovin. Tozadne predloge stavlji bode v upravnem odsek. Vlada stoji pri temu na stališču dualizma. Pri temu se vlada ne strinja s posameznimi izjavami, za katere ne more biti odgovorna. Mi želimo le notranje utrjenje vseh sil. Oni pa, ki se postavijo v nasprotje z državo, ne smejo imeti nikdar vpliva na javne zadeve države. Vlada stoji ravno na stališču avstrijske državne misli. V tem je utrjenje tudi zunanjji položaj. Glavni temelj pri temu je zvestobi našram našim zaveznirom. Kdor deluje proti tej zvestobi in torej proti našim zaveznirom, ta okrepla sovražnike in podaljša s tem vojno. Govornik je omenil potem mirovne poskuse in končal svoj govor tako-le: "Vroče si želimo notranji mir, ker ne moremo več izdržati, da bi se naša najboljša sila v narodnostnih bojih razdrobljala in ker hočemo vsi doseči, da pride domovina tudi v političnem oziru iz usode poskušnje svetovne vojne ne slabješa, marveč močnejša. (Živahnodobravanje. Ministru se čestita.)

Ruske zmešnjave.

Položaj na Ruskem se v bistvu ni spremenil. Kerenski je sicer za sedaj zmagovalc nad svojimi ruskimi nasprotniki, ali mirovna misel se med ljudstvom ogromne te države vedno bolj širi. Vsaka struja, vsak narod hrepeni za svojimi cilji. Tako se pripravlja razsul nekdaj tako mogočne carjeve države. Vstaviti bi se dal ta razsul edino na ta način, da sklene Rusija z osrednjimi silami posebni mir. Tega pa Kerenski, ki stoji popolnoma v službi Angležev, noče storiti. Zato mora šele ta brezobzirni minister in diktator pasti, predno bode upati doseglo posebnega miru.

Naš cesar in nemški cesar odgovarjata papežu.

Kakor znano, je rimski papež poslal vsem vojujočem se nevtralnim državam noto, v kateri se poteguje za zopetno uresničenje svetovnega miru. Medtem, ko naši sovražniki došle na noto še niso odgovorili, sta naš cesar in nemški cesar že podala odgovor, v katerem še enkrat slovesno izjavljata, da sta pripravljena za častni, pravični in stalni mir. Prinašamo (nekaj skrajšano) odgovor našega in nemškega cesarja.

Odgovor cesarja Karla.

Po kratkem uvodu pravi cesar: Zavedajoč se od zasedenja prestola naših dedov popolnoma odgovornosti, ki jo nosimo pred Bogom in pred ljudmi za nam zaupano usodo avstro-ogrsko mo-

Der Branntweinverkauf
det bis auf weiteres nur mehr in meinem
Hauptgeschäfte
in Rann b. Pettau
statt.
Max Sraschill

Pettau, 18. Septembra 1917.

Razprodaja žganja
vrši zanaprej do preklica edino v moji
glavni trgovini
na Bregu pri Ptaju.
Maks Straschill

Ptuj, 18. Septembra 1917.

438

Avtomatični lovilec za podgane

K 5-50, za miši K 4—, vlovi brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Past za ščurke "Rapid", tisoč ščurkov in Rusov v eni noči, po K 570. Lovilec muh „Nova“ K 280 en kos. Povsod uspešni. Mnogo zahvalnih pism. Razpošiljatev po pošti, poština 80 vin. Exporthaus Tintner, Wien, III., Neulingasse Nr. 26/P.

38